A°. 1838. N°. 74.



ZONDAG DEN 16den SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

PUBLICATIE

Van den Twaalfden September 1838, behelzende bepaling van het bedrag der Bankbilletten van TIEN- VIJFTIEN *en* VIJF-EN-TWINTIG CENTS *hetwelk men gehouden zal zijn bij betaling in ontvangst te nemen.*

IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR GENERAAL *AD INTERIM*, DER NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE BEZITTINGEN,

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Alzoo het doelmatig is voorgekomen, om de noodige voorziening te maken, dat de kortlings in omloop gebragte Bankbilletten van *Tien-, Vijftien* en *Vijf-en-twintig Cents*, zoo veel mogelijk in circulatie blijven, ten einde, tot gerief voor alle ingezetenen, de splitsing van Bankbilletten van grootere waarde gemakkelijk te maken, en waarom behoort te worden verhinderd, dat het gezegd klein Bankpapier, *voor een aanmerkelijk bedrag*, het zij aan de landskantoren, het zij aan particulieren, in betaling wordt gegeven:

ZOO IS HET, dat Wij, den Koloniaalen Raad gehoord, hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen, gelijk geschiedt bij deze:

Dat noch de openbare administratien en ambtenaren, noch particulieren, gehouden zullen zijn, meer Bankbilletten van *Tien Vijftien* en *Vijf-en-twintig Cents*, in betaling aan te nemen, dan *tot een bedrag van Twintig op de Honderd*, ten dien effecte, dat voor het overige de betaling in Bankpapier van meer waarde zal kunnen worden gevorderd.

En op dat niemand hiervan eenige onwetenheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd en in het Gouvernements-blad geïnsereerd.

Aldus gearresteerd alhier aan *Paramaribo*, den Twaalfden September 1838, het Vijf-en-twintigste jaar van Zijner Majesteits Regering.

PH. DE KANTER.

Ter Ordonnantie van Zijn Hoog Edel Gestrenge,

De Gouvernements Secretaris,

G. S. DE VEER.

Gepubliceerd alhier aan *Paramaribo*, den 14den daaraanvolgende.

De Gouvernements Secretaris

G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 13 September 1838.*

(35200) Alzoo MOZES ISAAK ROBLES, in qualiteit als Administrateur van de *helft* der Plantaadje *Quapibo*, aankomende de Erven SARA DA SILVA; ABRAHAM GABAIJ FONSECA; HANS KLINT en JOOST ZAAL, als Sequesters over de *wederhelfte* der genoemde Plantaadje *Quapibo*, aankomende voormelden A. G. FONSECA, zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim* hebben geadresseerd, met verzoek, om de Negerin *Seraphina* en het Mustice Meisje *Afie* van gemelde Plantaadje af- en op de privé namen van de Erven SARA DA SILVA, voor de *helft*, en aan het Fonds W. G. DEUTZ, voor de andere *helfte*, over te schrijven.

Zoo is het, dat Zijn Hoog Edel Gestrenge, goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal *ad interim*, zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,

G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 14 September 1838.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim*, hebben gewend met verzoek om *Brieven van Manumissie* te verleenen aan de na te melden Slaven, te weten:

1°. DAVID BUENO DE MESQUITA, voor de Slavin *Mietje*; hem in eigendom toebehoorende.

2°. JOHANNES HELB, fungerende Curator, beheerende den Boedel wijlen HANNA MARIA SAMSON, Wed. J. S. DE VRIES, voor den Slaaf *Louis*, aan gemelde Boedel toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijn Hoog Edel Gestrenge goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle de genen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* worden uitgereikt.

De Gouvernements Secretaris,

G. S. DE VEER.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 13 September 1838.*

Heden zijn in *Ondertrouw* opgenomen: DAVID TAMA en SARA MOZES ROBLES, beide alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

T. M. SCHOTBORGH.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, 14den September 1838.

1o. Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Weide Straat*, bekend onder nieuwe wijk La. D. No. 85; aankomende HENRIETTA ISABELLA NEGLE. — *f* 700. — G. VAN POLEN HULLEMAN qq. J. C. HARTMAN.

2o. Het *HUIS* en *ERF*, gelegen op *Combé*, bekend onder No. 112 A. 83 B; aankomende C. L. D'HONDT. — *f* 600. — P. DE MARCHI.

ADVERTISSEMENTEN.

De HEEMRAAD der Divisie *Saramacca*, brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat gedurende de werkzaamheden in het Kanaal van *Saramacca*, de dammen zullen worden geopend en alzoo de vaart successievelijk zal worden opengesteld staande de navolgende springtijden; als: *van den 30sten September e. k. tot den 7den October, van den 28sten October tot den 5den November, van den 21sten November tot den 6den December*, als ook gedurende den laatsten springtijd van dit jaar, invallende op den 20sten December e. k.

Paramaribo den 11 September 1838.

De Heemraad voornoemd,

J. ZAAL.

De gene, welke genegen mogte zijn zich voor eenen onbepaalden tijd te belasten met het opzigt te voeren over eenige werkzaamheden op het *Cordon*, gelieve zich te vervoegen bij den ondergeteekende.

Paramaribo den 16 September 1838.

De Heemraad der divisie *boven Commewijne*,

JAN DE JAGER Ez.

(35221) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 21 September 1838, des voormiddags ten *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit voornoemd Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slavin genaamd *AMELIA*, aankomende HENRIETTE ADNEIJ.

Paramaribo den 15 September 1838.

Bij afwezigheid van den Exploicteur,

P. C. VAN DE VREUGD,

Subst. Exploicteur.

(35210) Van wege het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, wordt, bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbenden gebragt, dat D. W. G. BEEPER zich bij rekeste aan het Collegie heeft gewend met verzoek dat aan hem de Extracten der Acte Cessie door CHARLES OTTEVAERE, in dato 1sten Junij, jl., voor den Gezworen Klerk PH. STEINHARD en Getuigen gepasseerd, mogte worden af- en overgegeven de zich aan het Departement der *Onbeheerde Boedels*, bevindende Boedel van CHARLOTTE SCHREIBER, eerder Weduwe EUGENE OTTEVAERE, laatst gehuwd geweest met ANTON GERARD BOHLAND; zullende wanneer daartegen geene oppositien mogten inkomen, door welgemeld Collegie na verloop van *zes* weken, daarop worden gedisponeerd, als hetzelve vermeenen zal te behooren.

Paramaribo den 14 September 1838.

De fungerende Secretaris,

F. C. COBLIJN.

Ter informatie van belanghebbenden, is dienende dat de Boedelsbeschrijvingen van de *solvente* Boedels GUSTAAF SCHIMMEL, JOSEPH HAZARD en THOMAS VICTOR LINDGREN, als mede de Rekening en Verantwoording, benevens de daarop geformeerde balance, van de *insolvente* Boedels WILHELM ANDREAS HELCUS, MAXIMILIAAN JOSEPH LEOPOLD BOUNIE, LUDWIG

LINCKE en PRINCES van JOHANNA van NOOITGEDACHT, gedurende den tijd van *drie* weken, ter Secretarij van het Commissariaat voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* ter *visie* liggen, met inthimatie voor zoo verre laatstgemelde Boedels aangaan, om wanneer de Crediteuren eenige aanmerkingen, het zij op de gegrondheid of de hoegrootheid der daarbij voorkomende schuldvorderingen, het zij op de rangschikking der Crediteuren, of eenige remarques of zoogenaamde debatten op de Rekening en Verantwoording mogten hebben, daarvan binnen den tijd van *drie* weken, na de dag, waarop de bevoegdheid, om van deze stukken *visie* te nemen, is geëxpireerd, bij eenig behoorlijk schriftuur aan Commissarissen te doen blijken.

Paramaribo den 16 September 1838.

De fungerende Secretaris van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*,

F. C. COBLIJN.

Paramaribo, den 4 September 1838.

Op den 15den Julij ll., door FREDERIK van MARIA JACOBS, op de hoogte van de *Saramacca Straat*, opgehaald zijnde een *ANKER* zonder *STOK*, maar gissing zwaar 250 *Ponden Amsterdamsch Gewigt*, thans liggende op het Erf aan de *Saramacca Straat*, Lt. E. No. 6; — zoo wordt zulks, ingevolge art. 30 van het Reglement op het Havenen, geadverteerd, met noodiging, om bij vermeend regt van eigendom, daarvan vóór of op den 24sten dezer, kennis te geven aan

Den Havenmeester,

R. H. ESSER.

Derde Advertentie.

HEDEN MORGEN *geen* Godsdienstoefening bij de *Evangelisch Luthersche Gemeente*.

Paramaribo den 16 September 1838.

Tot onze innige droefheid, nam de God der liefde wederom eene onzer Lievelingen tot zich! — Ons jongste Zoontje JOHANN HENRICH SERRES, ontsliep gisteren avond de klokke 7½ ure, in den bloeijenden leeftijd van ruim 14 maanden.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Paramaribo den 15 September 1838.

V. W. DE VILLENEUVE.

C. L. DE VILLENEUVE,

(34010) Gebore SERRES.

(35181) Op aanstaande Dingsdag, den 18den dezer, des namiddags te *vier* uren, zal door den Vendumeester M. A. KEIJSER, ten Sterfhuize van wijlen den Heer H. B. VAN NIEHOFF, worden verkocht:

MEUBELEN, HUISRADEN, LIJFSKLEEDEREN, GLAS- en *KOPERWERK*, en het geen verder ten voorschijn zal worden gebragt; zijnde de Goederen daags vóór en op den verkoopdag te bezigtigen.

Paramaribo den 15 September 1838.

JOHs. HELB qq.

(32892). De verkoop der vroeger geannonceerde 199 koppen *SLAVEN*, werkende als Plantaadje; zal aldus plaats hebben op Woensdag den 26sten dezer, des namiddags om één uren, ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS.

Paramaribo den 16 September 1838.

JAN DE JAGER Ez. qq. c. s.

L. D. J. VAN BOMMEL

(35189) Heeft ontvangen met *de Eensgezindheid* en de laatste aangekomene Schepen:

Nieuwe Gras Boter, Z. M. en Komijne Kaas, ½ en ¼ tonnen Rookspek, Hammen, Rilstukken, Saucijs de Bologne, gerookte Zalm in Blik, gerookte Ossen Tongen en gezouten in vaatjes, gezouten Paling, gezouten Zalm, gezouten Visch Carbonade, Worst en Saucijsjes.

Andijvie, Savoije Kool, Roode en Bloemkool, Snij- en Sperciebooen in ¼ ankers, gedroogde Groentens en Vruchten in stoopen, groene Erwten in vaten.

THEE-BANKET en BITTERKOEKJES in flesschen, Utrechtsche THEERANDJES, DEVENTER- SUCADE- SNIPPER- en SECRETARIS KOEK in trommels, DESERTWERK in fleschjes en doosjes, GELEIJEN en CONFITUREN in potten, BROODSUIKER, VRUCHTEN op Brandewijn, Kruisbessen in flesschen, Moutarde de Maille; diverse fijne Zuuren, als: Augurkjes, Olijven, Aspersjes, Kappers en Champignons.

Chateau d'Hautbrion, Forthon St. Estephe, Pommiès Agassac in kistjes van 12 flesschen, Domprasenz en Laubenheimer in idem, Genever in dubbelde en enkelde kelders, zwarte en roode Bessen op Genever.

Geel- wit- en ruw Zeildoek, Servetgoed, Vlasjes Linnen, Haver in 3 zaks vaten, Patent- Lijn- en Raap Olie in pullen, Witlood, Glazenruiten in alle grootens.

(34433) *TIGCHELS* en HOLLANDSCHE *DEELEN*, te Koop bij

GEBROEDERS REIJNS.

VRIENDSCHAP.

Merkt gij iets in uwen vriend op, dat niet goed is, zoo moet gij het niet voor hem verbergen noch bij hem verschoonen, maar bij eenen derden moet gij het bedekken en verontschuldigen. Maak iemand niet aanstonds tot uwen vriend; maar is hij dit eenmaal geworden, dan moet hij dat met alle zijne feilen ook bij eenen derden zijn. Het schijnt mij toe, dat tot de vriendschap in deze wereld iets partijdigs voor zijnen vriend behoort. Wilt gij in hem, alleen eer- en lievenswaardige hoedanigheden erkennen en beminnen, waartoe zijt gij dan zijn vriend. Hetzelfde moet elk vreemd en onpartijdig mensch ook doen. Neen: gij moet uwen vriend met alles, wat aan hem is, in uwen arm en uwe bescherming nemen. Het *granum salis* verstaat zich van zelve, en tevens, dat uit iets edels niet iets onedels moet worden.

Er is eene ligchamelijke vriendschap. Volgens deze worden ook twee paarden, die een tijd lang bij elkander staan, vrienden, en kunnen elkander niet ontberen. Er zijn ook nog vele andere gelegenheden tot dezelve; maar eindelijk gezegde vriendschap kan geene plaats hebben zonder *overeenstemming*, en waar die gevonden wordt, daar maakt men gaarne en als van zelf vriendschap. Zoo zijn menschen, die te zamen schipbreuk lijden en op een woest eiland aan het strand geworpen worden, vrienden. Een gelijk gevoel van nood, en dezelfde hoop en wensch vereenigen hen, en dit zelfde blijft dikwijls hun geheele leven door. Eenerlei gevoel — hoop en verlangen vereenigt hen, en hoe inniger en edeler dit gevoel, dat verlangen en die hoop zijn, des te inniger en edeler is ook de vriendschap, die daaruit geboren wordt.

Maar, denkt gij nu mogelijk: zoo behoorden dan alle menschen op aarde, de innigste vrienden te zijn. Gewisselijk ja, en het is mijne schuld niet, dat zij het niet zijn.

OVER GEZIGTEN EN VERSCHIJNINGEN.

Hetgeen ik hier noem, doet zich vooral in die oogenblikken voor, waarin men zich niet onderscheiden genoeg bewust is, geslapen of gewaakt te hebben. Zoo verwisselde een mijner bekenden zijn eigen geschreeuw, bij plotsling ontwaken, met dat van een of ander onzigtbaar spooksel. Zoo ook hield Brutus in zijne tent, bij Philippi, een droomgezigt voor eene werkelijke verschijning. Vooral bij onrust des harten of verwarring der zinnen hebben zulke verwisselingen — gedaanteveranderingen en begoochelingen onzer verbeelding, zeer ligt plaats. Gebeuren zij ook niet wel dan eens, wanneer wij waken? Men lette slechts b. v. op de volgende door de ondervinding geleerde daadzaken! Wanneer wij twee tegen elkander overgeslagene vingeren tegen een kogel wrijven, ontstaat in de ziel de voorstelling van twee tegenwoordig zijnde kogels. Te gelijkertijd toch heeft de indruk aan twee tegenovergestelde zijden, — aan de regter zijde des middensten vingers en aan de linker zijde des wijsvingers plaats, waardoor een gevoel ontstaat, aan hetwelk de ziel bij de werkelijken aanwezigheid van twee kogels gewoon is. Een hieraan gelijk zinbedrog ontstaat, wanneer wij, bij draaijingen in het hoofd, de uitwendige voorwerpen in aanhoudende onrustige beweging zien, hoewel niet die, maar ons bloed en onze sappen in zoodanige beweging zijn. Een optica-spiegel stelt door spiegels en kokers de dingen in een geheel vreemd licht, hoe veel te meer zal dit bij de ziel plaats hebben, door middel van zwartgalligheid? Zij brengt den mensch in zoodanige verwarring, dat hij niet alleen hetgeen buiten hem bestaat, maar zich ook zelfs wel eens van gedaante veranderd waant. Naarmate in eene met zwaveldampen bezwaarde lucht, de straalbreking in ons oog verandert, veranderen ook de gedaanten en verwen en zoo meent door bezwaarde hersenen of verhinderden omloop des bloeds de bergwerker soms den berggeest te zien. Porta maakt melding van eenen arts, die door middel van zekere kruiden de patienten dierengestalten deed aanschouwen, en volgens de geschiedenis van Ulijsses en zijne medgezellen deed immers Circe hetzelfde?

Bij beroerte in het hoofd of eene al te groote spanning of liever overspanning der zenuwen, sluiten zich de uitwendige geleiders, die naar den zetel des gevoels voeren; dan schijnt het ligchaam geheel ontzield en de ziel denkt zich geheel en al buiten het ligchaam te zijn! Zoo iets bragt ten allen tijde, en in alle landen, talooze spoken en geestverschijningen voort. Dank zij Thomasius en Becker dat thans menig meisje geruster droomen, en menig oud moedertje zonder gevaar voor den brandstapel voorthompelen kan! Dank zij Biester en Nicolai die de kuischheid der vrouwen tegen de betovering van het somnambulismus, en het goud en zilver der grooten tegen de bezweringen van Cagliostro verzekerd hebben.

OVER DE GEVOELIGHEID.

Een gemeene karel was voor jaren uw nabuur, heeft u zonder eenige de minste reden van uwe zijde, de grootste bitterheid — alle mogelijke hartzeer aangedaan, en u door leugen en bedrog van huis en hof beroofd. Gij hebt een huis weer gekregen en hij heeft er nu geen, gelijk dat doorgaans pleegt te gaan, en nu treft gij hem aan in sneeuw en regen aan den gewonen weg bedelende, en daar in eene hut liggen zijne vrouw en kinderen half naakt. Kunt gij hem niet vergeven noch zijn kwaad vergeten, zoo ga hem dan voorbij, en zie er niet heen! Maar denkt gij bij u zelven, en herinnert gij u, dat de beleediger er altijd het ergste aan toe is, en *dat gij haastelijk welgezind moet zijn tegen uwe weerpartij, terwijl gij nog met hem op den weg zijt*, bedenkt gij, hoe veel God aan ons vergeven moet, — ziet gij Zijne zon boven u en hem aan den hemel staan, en raakt dit een en ander u het hart, draal dan niet, en maakt het hem niet zuur! Ga op hem af, geef hem de hand, en verneem van hem, waarmede hij geholpen kan worden, en als gij weggaat, overdek dan de vrouw en kinderen met uwen mantel! Geloof mij, als gij zoo zonder mantel wegrijdt, is alles rijkelijk betaald, en menig een zou u benijden, als hij het wist, en zich verwonderen, als hij zulk eene grootmoedigheid leerde kennen, en evenwel zal er onder dezulken welligt de een of ander zijn, die een geheel boek in proza of in verzen over de grootmoedigheid en liefde tot de vijanden heeft in het licht gegeven.

Te Paramaribo, bij S. J. ENGELBRECHT.